

NOORD-BRABANDER.

NUMMER. 22

DE BOSCH. ZATURDAG 20 FEBRUARIJ 1836.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16 February.

Men schrijft uit Stockholm dtd. 15 February, dat Sings te voren eene schitterende sledewaart heeft, plaats gehad, waaraan de Koningin deel nam. Omstreeks den middag versamelden sich 60 sleden voor het koninklijk kasteel en ondernamen, nadat de Kroonprins aan vele leden van het hof en van het corps diplomatique een dejeuner had gegeven, eenen togt naar Haga, alwaar gedineerd en gesoupeerd werd. In den ochtend van den 5 heeft de Kroonprins met groot gezelschap eene elandsjagt naar Eitja, zuidwaarts van Stockholm ondernomen; eersdaags zal eene dergelyke jagt noordwaarts plaats hebben.

Het getal wolven in onsen omtrek en zelfs tot onder de wallen deser stad is zoo groot, dat men deser dagen een dergelyk buiten de poort dood vond liggen, terwijl hij door andere wolven gedoodt was verslonden.

Uit Elberfeld schrijft men van den 5 deser: « Naar men verneemt is thans stellig bepaald, dat er, behalve de stoombooten der Nederlandsche en Pruisische Maatschappij, serlang nog eene tusschenkomst: onafhankelijke stoomboot-dienst van Rotterdam naar Dusseldorf en van Dusseldorf naar Coblenz zal worden aangesteld. De steden Dusseldorf, Elberfeld en Barmen hebben sich tot het beproeven deser onderneming vereenigd. De noodige gelden liggen gereed, en de concessie is bereids toegesegd. Het dagelijks te nemen vertier in het Bergsche van koopwaren, die hynz nitsluitend over Dusseldorf uit Holland aangevoerd worden, vernekeren, voor dit gedeelte der vaart, een goeden uitslag aan de onderneming, en wat de voortzetting derselve tot Coblenz betreft, zoo zal ook daar de zaak een goeden uitslag hebben. »

De stoomvaart op den Donau zal den 15 deser aangevat worden geopend, en er sijn maatregelen getroffen om de gemeenschap tusschen Wien, Pesth, Konstantinopel en Smyrna, langs den Donau, de Zwarte Zee en den Bosphorus, door middel van zeven stoombooten regelmatig te onderhouden.

Volgens de laatste berichten uit Konstantinopel zou de oosfury Koede tusschen de Sultan en de Grieken, die van den Koning van Beieren, uit Athene geschreven, hebben overhandigd, vangelboffe men daar om sijn, dat er eene constittutie voor Griekenland werd ontworpen. De invallen der Klophten op de grenzen duurden voort en ten gevolge der verloopen van den griekischen gezant Zographos bij den Reis Effendi waren bevelen aan onderscheiden pacha's afgezonden, om dese roovers te keer te gaan. Dit besluit werd aan den invloed van lord Pousenby toegeschreven.

De krigstoerustingten werden ijverig voortgezet en de kasteelen der Dardanellen in geduchten staat van tegenweer gesteld.

Engeland.

LONDEN, den 15 February.

Zaterdag is er een groote kabinetsraad op het bureau van buitenslandsche zaken gehouden. Ook hebben de fransche ambassadeur en de noord-amerikaansche minister dagelijks met lord Palmerston op gebedend bureau gewerkt.

Naar men verzekert is in dese hoofdstad eene inschrijving geopend, om den heer O'Connell een buitengoed aan te koopen, en een een der eerste intekenaars daarin voor eene som van 500 p. st. hebben deelgenomen.

Te Cashel, de hoofdstad van het irlsche graafschap Tipperary, is eene vergadering gehouden van meer dan tienduizent voorstanders der tegenwoordige ministers, waarin een adres gestuurd is aan den lord-lieutenant van Ierland, om hem het onbepaald verbodwen der meeste inwoners van dat gewest ja de wijsheld van het bestuur te betwijfelen.

Er sijn brieven ontvangen van des franschen chargé d'affaires te Washington, den heer Pageot, waarin hij sijn voornemen medt om sich in te schepen in de paleet, die den 24 h. zou onder wijk gaan. Dit laatste besluit van New York, dat den 26 h. blykt, dat het

comité van buitenslandsche zaken, op het voorstel van den heer Clay, in eene zitting van den senaat den 20 dier maand, was ontelagen van het verder onderzoek dier eiseneden in de jongste boodschap van den president, welke op de vermeandering der magt en de versterking der kusten betrekking hebben, en dat daarna de overweging van het eerste der punten aan het comité van marine en die van het tweede aan het comité van handel was opgedragen. Nog waren in dien senaat eenige voorstellen van den heer Benton ter tafel gebragt, strekkende om het overschot der inkomsten tot de verdediging van den staat aan te wenden.

De heer J. Quincy Adams hield de rede van den President Jackson, ten aanzien van diens insigten tusschen de verhouding met Frankrijk, en zulks maakte des te meer indruk, dewyl het bekend is, dat de heer Adams vroeger geenszins met de beginselen van den tegenwoordigen President instemde.

In de berichten van onderscheiden officieren, uit het hoofd-kwartier der engelsche kulp-troepen in Spanje, wordt erkend, dat dese zeer veel deer ziekten en door de koude hebben geleden, welke laatste op het einde der vorige maand aldars zoo nijpend was, dat een aantal soldaten de roeten sijn afgevroren. Voorts wordt in die brieven een twi gebiagd over het vresid gebrag van den spanjaardse herbardehet Cordoba jegens gewoende troepen, die hij, naar het sijn, niet in het vuur wilde brengen en geen handeel geven in de wapenfeiten der spanjaarden en franschen, toe zelfs, dat zij, door niet in tijds gewaarschuwd te sijn, bij de laatste ontmoetingen met de carlisten groot gevaar gelopen hebben van omsingeld te worden en zich door een wel overlegden aftogt hebben moeten redden. Vooregens wordt de onverklaarbare werkloosheid van dien bevelhebber, die de geschikte gelegenheden tot het geregeld aanvalen van sijnen vijand niet voorbijgaat, sterk gemeld. Het algemeen misnoegen derwege zoo groot is, dat hij genoodzaakt zal sijn tot het nemen van sijn ontslag, indien hij de herbarbering sijn herbarberde verzuimen niet spoedig door eene schitterende overwinning uitwischet.

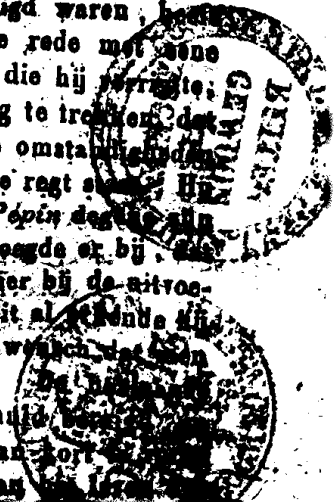
Volgens dese berichten kon de generaal Evans niet meer dan vijf duizend weerbare manschappen monsteren en leden sijnne troepen groot gebrek aan levensmiddelen en kleedert.

Frankrijk.

PARIS, den 16 February.

De afgetrede ministers hebben gisteren eenen kabinetsraad bijgewoont. Volgens den Messenger, zou de Koning hun hebben medegedeeld, dat men bij de zaamstelling zoo vele bezwaren ontmoette, dat hij, om aan de onsekerheid een einde te maken, diensde te besluiten, hetzij alle te samen, hetzij gedeeltelijk kunne posten te behouden. Men houdt het voor het waarschynlikste, zegt gewoond dagblad, dat alben de HH. de Broglie en Guizot werkelijk zullen aftreden. Men wil dat aan den heer Thiers het departement van buitenslandsche zaken met het voorzitterschap zal ten deel vallen, terwijl, de HH. Montalivet en Sauzet voor de buitenslandsche zaken en onderwijs worden bestemd.

Nadat de pleidooijen der verdedigers geindigd waren, heeft Fuschet zelf het woord gevoerd. Hij begon sijnne rede met eene korte levens-geschiedenis, waarin de goede daden die hij verrichtte, zorgvuldig werden opgesomd, om daarmit het gevolg te trekken, dat hij door toevallige en van sijnen wil onafhankelijke omstandigheden tot de misdrijf werd gebragt, waarover hij thans te regt staat. Hij herhaalde voorts de verklaring, dat Morey en Pöpin degeen sijn geweest, die hem daartoe hebben aangeset, en voegde er bij, dat hij ten stelligste overtuigd was dat de eerste honger bij de uitvoering hem het leven trachtte te bememen. Met dit al sijnne de hoofdmisdadiger te sijn, en eindigde met dan wenschen, dat sijnne medepligtigen goedgunstig mogt behandelen. De heer de Broglie heeft vervolgens nog eenmaal sijnne onschuld verklaard, gezegd, dat hij ook ten onregte verdacht werd van het misdrijf, op den weg naar Neuilly in eenen aanval tegen de leden van het

Koninkrijk te zijn geweest. Daarna is de zitting openbaar, en heeft het met zich de schuldigen begrepen.

Met het half vervolgens gisteren morgen ten elf ure de debatten hervat, en om tien voor des avonds ten negen ure ten staatsgebragt. Eene ontelbare menigte omringde den ganschen dag het paleis en zag met gespannen verwachting de beslissing te gemoet. Ten half elf ure werd door den voorzitter het arrest mitgesproken, waarbij *Fieschi* is verklaard schuldig aan eenen aanslag tegen het leven des Konings en van onderscheidene leden van het koninklijk geslacht, aan vrijwilligen manslag en poging tot dien met voorbedachten rade; weshalve hij wordt veroordeeld tot de straf der koningsmoordenaars, dat is, om in het band, met bloote voeten, en het hoofd met eenen swarten sluyer bedekt, naar het schavot te worden geleid, aldaar ten toon gesteld te worden, terwijl het arrest wordt voorgelezen, en de rechterhand afgekapt zijnde, te worden ter dood gebragt. *Morey*, *Pépin* en *Beireau* worden verklaard medeplichtig te zijn geweest aan dezelfde misdaden; de beide eersten, door met den hoofddader het besluit daartoe te hebben vastgesteld, hem door giften en andere verbodene middelen te hebben aangeset, wapenen te hebben besorgd en te hebben medegewerkt tot de daden die het misdrijf voorbereidden en vergeselden. *Beireau* alleen op den laatsten die gronden; en zijn dus ten gevolge *Pépin* en *Morey* tot de doodstraf, *Beireau* tot twaalfjarige detentie veroordeeld. Ten aanzien van *Fieschi* eindelijk heeft men erkend dat er geene bezwaren bestonden, en alzoo gelast dat deze in vrijheid zal worden gesteld. Dit arrest met den grootsten ernst uitgesproken, is door de menigte in alle en ontsag aangehoord. De veroordeelden waren daarbij niet tegenwoordig, doch de griffier heeft zich onmiddellijk naar kerkgevangenis begeven en hen het aldaar bekend gemaakt. Men wil dat *Fieschi* sulks bedaard heeft aangehoord en volkomen bewaart dat hem niet anders te wachten stond, reeds in den loop van den dag als een gast had gevraagd dat *Nina Lascave* met hem een schieding zoude gebruiken. Na eenige uren met haar te hebben doorgebragt, verzocht hij den wachmeester der gevangenis te spreken, had met dezen een vrij langdurig onderhoud en gaf te kennen, dat hij zijnen bijstand ook in de laatste oogenblikken wenschte. Eindelijk heeft ook de heer *Lavoocat* hem een bezoek gegeven. *Pépin* heeft na de voorlezing van het arrest zijne vrouw en kinderen ontvangen, en zoo men wil, een hartverscheurend afscheid genomen. Het schijnt voorts, dat men de gevangenen even als het publiek, geheel in de onzekerheid heeft gelaten, waarom zij niet worden ontslagen. Dit was ten gevolge, dat dezen morgen vroeg reeds eene menigte volks op de been was, doch er waren geene voorbereidselen gemaakt. Volgens sommige heeft men nog niet alle hoop opgegeven, om nog eenige andere bekentenis te verkrijgen, en men daaraan de terugstelling zijn verscheven.

— De fransphageant bij den pauselijken Stoel, is den 11 deser van *Belgium* naar *Civita Vecchia* vertrokken.

— Door een vaartuig, dat in 16 dagen tijds de overvaart gemaakt en onder ander ook den franschen zaakgelastigde *Pageot* overgebragt heeft, heeft men te Havre berichten van New-York van den 27 Januarij ontvangen. Dezelve behelzen echter niets naders omtrent de jongste boodschap van den president, waarbij de sluiting der *amerikaansche* haven naar de fransche schepen aan de wetgevende kamers voorgesteld werd. Het comité met het onderzoek van dit ontwerp belast had zijn rapport nog niet uitgebragt. Te Havre was men intusschen steeds van meening, dat het bekend worden van het aanvaren der engelsche tusschenkomst een meer vredelievende wending aan de handing der *amerikaansche* Staten zou geven.

— Uit *Toulon* schrijft men van den 12, dat de telegraaf aldaar bevel had gebragt, om de *linieschepen*, *la ville de Marseille*, *de Nestor* en *le Scipion*, en het *regat Elphigénie*, met den meesten spoed ten oorlog uit te rusten. Ook te Brest worden de toerusting voortgezet.

— Van de spaansche grenzen schrijft men, dat de generaal *Cordova* het plan om in *Guyuscoa* door te dringen, geheel schijnt te hebben opgegeven, en thans tracht zijnen regtervlangel naar de fransche grenzen uit te breiden, om langs dien weg de gemeenschap met Frankrijk open te houden en tevens de aanhangers der Koningin, die in de vallei van *Ronce* en elders het hoofd optoeren, te ondersteunen. Het is ook met dit doel dat onderscheidene andere meer belangrijke plaatsen tusschen *Vitoria* en *Pampeluna* versterkt worden. Men meent eindelijk door dit middel de hoofdmagt der carlisten in een meer kort bestek in te sluiten. Voorts heeft men bericht dat de bezetting van *St. Sebastiaan* den 10 deser van dit jaar heeft gedaan. Daar de magt der carlisten seer gering was, heeft de troepen der Koningin aanvankelijk tenig voordeel behaald, en heeft de vijand versterking bekomen, en de bezetting niet voltooid.

België.

BRUSSEL, den 18 Februarij

De kamer der vertegenwoordigers heeft de beraadlaging over de gemeente wet voortgezet en verscheidene artikelen aangenomen. Zij heeft artikel 7 in dien zin gewijzigd, dat, in stede van aan de gemeente niet minder dan drie duizend inwoners de bevoegdheid toe te kennen om één derde van de leden van den raad buiten de gemeente te kiezen, die bevoegdheid slechts voor één vierde en dan nog alleen in gemeenten van beneden de 1000 zielen bestaat.

De minister van binnenlandsche zaken had een amendement voorgesteld, bepalende dat niemand lid van meer dan twee gemeenteraden zou kunnen zijn, terwijl volgens het ontwerp niemand zelfs in twee gemeenteraden zitting mag hebben. Dit amendement werd met 32 tegen 29 stemmen verworpen.

Bij den aanvang der zitting heeft de minister van financiën, op de interpellatie van den heer *Thierpont*, verklaard dat hij spoedig aan de kamer een wet op het zout zal voorstellen.

Nederlanden.

HERTOGENBOSCH, den 19 February.

Heden is de 19 verjaardag van Z. K. H. *Willem, Alexander, Paal, Frederik Lodewijk*, oudsten zoon van Z. K. H. den veldmaarschalk, *Fris van Oranje* met de gebruikelijke plegtigheden gevierd.

— *Jonkh. S. Dedt*, *Staatssecretaris* en gevolmachtigd minister van Z. M. des Konings bij het Hof van Londen, is den 17 deser naar Londen vertrokken.

— Bij koninklijk besluit van 13 Januarij zijn door Z. M. als algemeene beginselen vastgesteld:

Dat volgens art. 4 der wet van 8 Januarij 1817, tot grondregel is aangenomen, dat ter zake van dienst bij de mobiele schutterijen, of de onder hoogleidschap (toestemming) opgerigte vrijwillige korpsen, welke als een deel van het leger van den staat te beschouwen zijn, geene andere vrijstelling zal worden verleend dan die, wegens het sneuvelen, het overlijden of het ontslag van broeders, vermeld in art. 94, § 1ste, der wet van 8 Januarij 1817 (*Staatsblad* no. 8).

Dat ook de wettelijke art. 15 van de noodwetten, die bij deze schutterijen of korpsen in persoon of bij plaatsvervanging in dienst zijn, en in de ligting van 1835 vallen, de reus te gelaten, om tot derselvé te blijven behooren, en zoo lang de dienst voortduurt bij de nationale milite, alsmede de bepaling van het contingent der gemeente, waartoe zij behooren, ingevolge de wettelijke bepalingen, doch dat dit voorrecht eene bepaalde strekking heeft, zonder dat daarnit, ten behoeve van den broeder van hem, die verkozen heeft bij het korps, waartoe hij vroeger behoorde, in dienst te blijven, eenige vrijstelling van de dienst der nationale milite kan worden afgeleid.

En dat bij art. 94, § 1ste, der wet van 8 Januarij 1817 (*Staatsblad* no. 1), niet alleen de designatie, maar tevens de werkelijke optreding bij de nationale milite tot vrijstelling van den broeder gevorderd wordt.

Bij koninklijk besluit van 13 Januarij jl., is het Z. M. voorgekomen, dat bij art. 22 der wet van 27 April 1820 (*Staatsblad* no. 11), wel is waar, onder anderen aan den broeder van hem, die in den dienst is overleden, eene vrijstelling voor altijd is toegekend, en ten gevolge daarvan, dan ook hij, wiens broeder in de dienst bij de nationale milite, de staande armee of in de boedij is gestorven, volkomen gerechtigd is de toepassing van dat voorrecht dadelijk bij zijne aankomst voor den milite-råd te vragen, echter zodanig voorrecht niet kan worden ingeroepen door eenen loteling, wiens broeder in de dienst bij de mobiele schutterij of de onder Zr. Maj. toestemming opgerigte vrijwillige korpsen is overleden, als zijnde de wet van 1820, met betrekking tot de dienst bij de mobiele schutterijen of vrijwillige korpsen, zoo min bij de wet van 27 December 1830, als bij vroegere speciale wetten sedert 1830 op het stuk der nationale milite nitgevaardigd, toepasselijk verklaard, maar enkel art. 94, § 1ste, der wet van 1817, welk artikel geene andere dan eene éénparige vrijstelling toekent.

— Naar men meldt zullen in al de aan te gane contracten, wegens voerwerpen voor het nachtleger behorende: in het art., bepalende de wijze der voldoening van de leverancien, de woorden: *in konstant geld*, worden doorgeslaald.

— Onder de behoeften bij de korpsen, waarvan in sommige contracten melding gemaakt wordt, moet, naar men verder verneemt, worden verstaan al het benodigde, boven hetgeen uit de rijkgevangenis, en verder op aanwijzing van het departement van oorlog, zal worden gelieferd.

— Naar men verneemt, is van wege de hoofd-administratie desz. paget te kanton gegaran, dat bij al de korpsen van het leger en

den raad van administratie der mobiele stedelijke schutterijen, alsou overeenkomstig art. 217 van het provisioneel reglement van administratie, moet worden overgegeven tot het aanbesteden der leverancie van alle voorwerpen tot de kleeding, uitrusting en het nachtleger behoorende, ten einde die, wanneer zulks noodig mogt zijn, dadelijk te kunnen aanbieden.

Men verneemt nog, dat de bestaande bepalingen, opzigtelijk de hoeveelheid kleeding en uitrusting stukken, welke, zoo bij de korpsen van het leger, als bij den raad van administratie der mobiele stedelijke schutterijen, in voorraad moeten zijn opgelegd, over het jaar 1836 blijven voortduren.

Te rekenen van den 1 Januarij deses jaars zullen, de raige randsels met wit riemwerk, niet meer op rekening van de onderofficieren en manschappen der korpsen van het stand leger, maar ten laste van het fonds tot vernieuwing van ledergoed worden uitgegeven.

Laatsleden dinsdag is te Amsterdam op de *reef de Oranjeboom* met het beste gevolg te water gebragt, het schip *Palembang*, Kapitein van der *Bracht*, zijnde gebouwd voor rekening van de *heeren Notthuis & Scholtz en van Geuns*.

Bij den geweldigen storm van sneeuw, hagel en onweder, die II. vrijdag op onderscheidene plaatsen in ons vaderland en ook elders schade veroorzaakt heeft, heeft de bliksem onder anderen ook de torenspits van de Grootte of St. *Martens*-kerk te Groningen, alsmede een naastbijgelegen huis, door mevrouw *Pohef* bewoond, getroffen en brand in den toren verwekt in de lijst op den Zuid-Oosthoek, even beneden den bovensten trap. Door de spoedige, doelmattig en krachtadig aangewende pogingen van eenige torenstond roegewelde moedige lieden, die in allerijl de slang van de ladder in den toren zich bevindende brandspijt naar boven bragten, mocht het gelukken, den brand spoedig te blusschen en daarmede de kerk van verdere schade te behoeden. Hetzelfde toren werd spoedig hersteld en nu is de kerk wederom in gebruik.

Uit Groningen schrijft men voorts, dat op het platte land, onder andere bij Bierum, eenige boerderijen en twee windmolens door den hevigen stormwind veel geleden hebben.

Uit Arum (prov. Vriesland) wordt van den 13 deses gemeld: Gisteren, omstreeks een ure, naderde dit dorp een verschrikkelijke onweersbui, welke zich boven hetzelfde op eene ontzettende

wijze ontlastte. Elk der ingezetenen was met halvering bevrogen. De grootste ontstellenis had een ieder aangegrepen, toen men, voor de tweede maal den bliksem ziende, slechts een enkele knal des donders vernam. Men dachtte de schroomlijkste gevolgen. Orbril waerde men rond om te ontdekken of hier of daar ook enig ongeluk had plaats gehad. Men verheugde zich nergens iets te bespeuren. Dan omstreeks vier ure ontdekte men brand in het boveneind van den toren. Doch daar deselve zich reeds zeer ver verspreid had en de toren wegens deszelfs ongewone bouwde ontoegankelijk was, zag men weldra dat de ijverigste pogingen om te blusschen, vruchteloos waren. Wat moeite men ook aanwendde om het schoone kerkgebouw nog te behouden, tegen het woeden der vlammen en het zich overal verspreidende vuur, door eenen gedachten Noordwesten wind voortgezweept, was geene menschelijke kracht berekend, ofschoon men hier en daar den brand bemesterde; omstreeks tien ure werd hetzelfde op alle punten aangestast en was in twee uren tijds geheel verwoest.

Uit Grosalo wordt nader gemeld, dat nadat de brand in den toren aldaar hand over hand was toegewosten, des morgens ten drie ure, de toren met de klokken, die ginstendich gemolten waren, instorteden; tegen den ochtend was het gevaar voor verdere onheilen geyaken. De binnende huizen en het dak der kerk zijn door de onvermoede pogingen der beide stads-brandspuiten en negen der omliggende gemeenten behouden gebleven; uit vijf huizen sloeg op hetzelfde oogenblik de brand. Door den stedelijken raad en de kerkvoogden der hervormde gemeente is terstond een openlijke dankbetuiging gedaan aan de bestuurders en ingezetenen, en tevens een oproeping gedaan aan de edelmoedigheid onzer landgenooten, om door deraelver bekende mededeelzaamheid de gemeente in het herstel van het geleden te hulp te komen.

Men verneemt voorts nog, dat door hetzelfde onweder II. vrijdag de bliksem den toren van Huissen in Gelderland getroffen en ook in denselven brand veroorzaakt heeft, die echter spoedig geblusscht werd.

Ook te West, nabij Gath, is de bliksem in den toren geslagen en heeft aldaar aanzienlijke schade aangericht.

Op onze kusten zijn, voor zoover men nog weet, in den jongsten storm slechts twee vaartuigen vergaan, namelijk een fransche logger bij Egmond, van welker bemanning men niets vernomen heeft, en een hollandsche vischhoeker op Texel, waarvan de geheel equipage is verdronken.

VERHAAL VAN DE WAARDE VAN DE NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN TE GRONINGEN, GEDAAN TE OUDE PEKEL-A, IN DEN JAAR 1836.

BAROMETER.

THERMOMETER.

Hoogste stand	Laagste stand	Verschiil	Gemiddelde hoogte	Hoogste stand	Laagste stand	Verschiil	Gemiddelde hoogte
29,10	28,20	1 d. 10 l.	29,3	50, den 23	18, den 1	32	36,2
vanmiddag	vanmiddag				smorgens		

LUCHTSGESTELDHEID.

Helder	32 malen.	Buiten de tijden der gewone waarnemingen:	Eene zeer windige, somtijds onstaimige maand, doch, wat de koude betreft, zeer gematigd, met weinig vorst en sneeuw, maar verschiedene heldere dagen die nu en dan eene lichte lucht opleverden.
Bewolkt	21	sneeuw, 3 maal.	
Betrokken	25	storm, 2	
Regen	10		
Mistig	5		

WINDSGESTELDHEID.

Tusschen Z. en W. (vlak W. daaronder gerekend)	54 malen.	Zachte wind	30 malen.
N. — W. (— N. —)	14	Windig	40
N. — O. (— O. —)	6	Hevige wind	18
Z. — O. (— Z. —)	19	Stil	5

De Barometer was, hoevel gemiddeld tamelijk hoog tekenende, meer ongeregeld; dan eens hoog, somtijds zeer laag, dan weder laag; makende in desen een verschil van 1 dm. 10 l. — hoedanig men zich in éene maand niet herinnert; zijnde dus nog 2 l. meer verschil dan in Januarij 1835. Zeer dikwils hadden er vrij sterke, schielijke veranderingen plaats, zoo als verschiedene malen een stijging van 3, 3½ l. en eens van 4½ l.; tusschen den 15 en 16. Nadat de storm en daarop gevolgde sneeuw waren opgehouden en de wind naar het N. W. was nitgescholen; terwijl de sterkste plotselinge daling was van 4 l., tusschen den 29 en 30, bij hevigen wind en sneeuw. Eenparige, meer dagen achter elkander voortgaande stijging of daling heeft men niet opgemerkt, dan een zachte stijging van den 25 tot den 29.

De Thermometer teekende tamelijk hoog voor dese maand en was van den 11 tot aan het einde der maand zeer eenparig, slechts een enkele maal smorgens of 's avonds een weinig vorst tekenende, de eerste 10 dagen; daarentegen, stond de thermometer doorgaans tamelijk laag, vooral den 1, 2, 3 en 10. Men bespeurde wel een aantal veranderingen tusschen de waarnemingen, slechts eenmaal een stijging tusschen morgen en middag van 1½ l. en een daling van niet meer dan ½ van den middag tot 's avonds van den 13 en 25.

De hoofdwind was Z. W.

Wengelingen.

GESCHIEDKUNDIGE STUKKEN . RETREKKING HEBBENDE TOT DE NIJVERHEID.

Aardappelen.

De aardappelen uit Amerika in 1586 aangebragt, werden in den beginne alleen uit nieuwsgierigheid in Engeland geteeld; eerst twee eeuwen daarna maakte men er voor algemeen voedsel gebruik van, zelfs voor de eerste revolutie van Frankrijk zoude men zijne tafel schande aangedaan hebben, wanneer dit nuttig voedsel werd opgediscut. Thans, zulke aan den aardappel, is de hongersnood bijna onmogelijk; de geleerden van dezen tijd hebben zelfs het middel gevonden om uit deze nuttige plant te trekken, brandewijn, potasch, geel veef, pakpapier en eindelijk suiker.

Tabak.

Deze plant, die ook in de geneeskunde gebruikt wordt, is een voorwerp van smaak voor velen die denzelfden rooken of kaauwen. De tabak heeft den naam van het eiland tabaco of Tabago, een der Antilles, alwaar de Spanjaarden denzelfden in 1520 ontdekten; doch in 1600 werd eerst het gebruik daarvan in Europa algemeen.

Vele Vorsten beproefden te vergeefs de gewoonte van den tabak aan hunne onderdanen te beletten, uit hoofde zij denzelfden als een vergift beschouwden. In vele streken was de doodstraf uitgesproken tegen hen, die daarvan gebruik maakten, doch al die maatregelen hebben geen gevolg gehad en de tabak even als de snuif kan men thans als een behoeftige voor velen beschouwen.

Papier.

De Egyptenaren en na deze al de volken der oudheid bedienden zich langen tijd om te schrijven van een soort van plant *Papyrus* genaamd.

De Chinezen schijnen het eerst gebruik gemaakt te hebben van met zijde gefabriceerd papier.

Sommige bepalen daarvan het tijdstip op 200 jaren voor J. C. anderen 60 jaren later; eerst in 750 begon men in het Oosten van gestampt papier, hetwelk men bombijsch papier noemde, gebruik te maken. Ten opzichte van het uit lompen gemaakt papier, beweren sommige dat hetzelfde door Grieken in 1170 uitgevonden is, die te Basel gevlugt waren. Volgens anderen zou hetzelfde van arabischen oorsprong zijn.

Pennen.

Eerst in de vijfde eeuw heeft men zich van schrijfpennen bediend. Voor dat tijdstip, wanneer men zich niet bediende van tabletten of stijletten, gebruikte men het riet en fijne stokjes.

Bed.

De eerste Romeinen sloepen op stroo, op bladeren der boomen of vellen van wilde dieren en het was alleen toen de rijkdommen der overwonnen volken hen bedorven hadden, dat die heeren der wereld matrassen en eindelijk bedden verkregen, die, onder de Keizers dikwerf van zilver of massief goud waren. Men weet dat zij zich ~~aan de hand van~~ bedienden en hun middagmaal liggende, op een soort van Canapé namen.

Het is alleer in onze dagen dat men beproefd heeft den vorm der bedden te verbeteren om dezelve voor geneezing van ziekten of menschelijke gebreken te doen verstrekken; zoo als onder anderen de *mechanische bedden* van de heeren *Duvall* en *Lafond*, die bijzonder daarvoor bestemd zijn en de twee andere soorten van bedden, uitgevonden door den heer *Dujen* voor de zieken en kraamvrouwen. (1803 en 1817); het plooi en draagbaar bed, hetgeen in een valies kan geborgen worden en waarvan de heer *Desonche* in 1805 de uitvinder is, eindelijk de zoogenaamde economische bedden die men aan den heer *Rumford* in 1803 verschuldigd is; deze kunnen in leuningstoelen veranderd worden en men heeft geen matrassen noodig, wij zullen nog aanhalen de bedden waarvan de matrassen en de hoofdkussens met lucht gevuld zijn en die men naar welgevallen kan doen opzwellen; op reis kunnen dezelve in een valies gehorgen worden. Deze uitvinding is men aan den heer *Pancanson* verschuldigd; doch is door den heer *John Clarke*, een engelschman in 1813 aanmerkelijk verbeterd.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

* Bij de Gebroeders **LANGENHUYSEN**, te 's Hertogenbosch; is van de pers gekomen en wordt verzonden:

De **EER VAN DE TAFEL DER HEEREN**, of het Juist Begrip van het Allerheiligste Sacrament des Altaars, voor Christenen die het Avondmaal des Heeren met kennis en vrucht willen honden, van **BERNARD GAULLURA**, Hoogleraar in de *H. Godgeleerdheid*, enz. uit het Hoogduitsch vrij gevolgd door **H. A. F. P. ROEHRON-KATHOLIK**, Priester, *Afkeijkelijk goedgekeurd*, Velijsch papier in 180 a 50 Cents is ook in verschillende soorten van bandjes verkrijgbaar.

10. **L'AVOIR SERRIER**, le **CODE CIVIL**, Commenté dans ses rapports avec la Théologie Morale, ou explication du Code Civil, tant pour le for intérieur que pour le for extérieur, 4e édition, 2 vol. in 12e. Tournay 1835 à f 1-50.

20. **JUSTIFICATION** de la Théologie Morale du Bienheureux de Lieverio à f 1-10.

30. **JACOBI CRAMER**, Hollandiae, Zelandiaeque Archipresbyteris, **MEDITATIONES SACRAE** Insuper Sacerdotum et Clericorum, editio nova et emandata, Leodii 1835 à 60 cents.

40. **MOIS DE MARIE**, Grec-Latin ou Marie Honorée dans les classes, ouvrage contenant les plus beaux morceaux des Pères de l'Eglise Grecque, sur le culte de la très Sainte

Vierge; par un Supérieur du petit Séminaire, Paris 1835, à f 1-10.

50. **SELECTA** e Poetis Latinis Loca, Lovanii 1835, à f 1-30.

60. **L'Abbé A. GUILLOU**, **NOUVELLE EXPLICATION** du **CATHECHISME**, ou le dogme et la morale, troisième édit. Mons 1834, à f 1-40.

70. **BRIDAIN**, **SERMONS**, 5 vol. à f 5-.

80. **LEUVORIO**, la Voie du Salut, à 50 cents.

90. **Pratique de l'Amour envers Jésus-Christ**, à 55 cents.

100. **Considérations sur les maximes éternelles**, à 65 cents.

BEKENDMAKINGEN.

* Op Woensdag den 24 Februarij 1836, des morgens om 9 ure, zal de Notaris **M O L H U Y S E N** te Vught, in de Taalstraat, aan den Straatweg, verkoopen:
14 Stuks zware en huitegewone lange **I J P E N B O O M E N**, bekwaam voor alle werkhout.

* De provisionele Syndics in het faillissement van **J A N BAPTIST SWINKELS**, gewezen fabrikant, wonende te *Belmond*, ook handel gedreven hebbende onder den firma van **A E R L E N S W I N K E L S**, verwittigen de schuldeischers bij deze om zich in persoon of door eenen gevolmagtigde, voorzien van een geregistreerde prokuraatie binnen den tijd van *veertig dagen* (welke verschenen zal zijn den 28 Maart aanstaande) overeenkomstig Art. 502 van het Wetboek van Koophandel, te vertoegen ten kantore van een' der ondergeteekenden, ten einde op te geven bij welken titel en voor welke som zij schuldeischers zijn, alsmede aan hen onder behoortlyk receptisse de titels hunner schuldverdringen gezegd over te maken, of ter griffie der Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te *Eindhoven*, regidoende in zaken van koophandel te deponeren; wordende wijders de schuldeischers nitgepoedigd om in persoon of door een' als vooren gezegdigde te verschijnen op Zaterdag den negenden April aanstaande des voormiddags ten tien ure, in de gehoorzaal der voormelde Regtbank, wanneer ten overstaan van den heer Regter-Commissaris tot de verificatie der schuldverdringen zal worden overgegaan.

Eindhoven den 28 Februarij 1836.

J. O. DE JONG.

P. W. VAN NIERLO.

MARKTBERIGTEN

Amsterdam, den 17 Februarij.

Tarwe, meer handel, 130 pond N. *Zaanwache* f 170; 131 pond *Rostokker* f 190; 126 pond O. *Groninger* f 160.
Rogge, prijshoudend, 121 pond *Overijssel* f 132.
Gerst, prijshoudend, 113 pond O. *Wismar* f 130.
Haver, prijshoudend, 85, 89 pond *fijne* f 75, 83.
Boekweit, prijshoudend, 112 pond oude *Holsteinsche* f 158.
Koolzaad, dadelijk zonder handel, op levering in een doen, 9 Vats in September te leveren 71 p. vt.
Lijnzaad, niet in omgegaan.
Hennepzaad, f 180 à 220

SCHIEDAM, den 17 Februarij.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust, f 18.25 } zonder de belasting.
Amst. Proef hal " " " " - 21.00 }

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 9 Febr. genoteerd: Metall. 102¹/₂; 4 pCt. 99¹/₂; 3 pCt. 75¹/₂; Banknoten 1268.
Te Londen waren den 15: 3 pCt. gecons. 91¹/₂; Ardoin 47¹/₂; 1/4; Passive 15¹/₂; Deferred 23¹/₂; 24¹/₂; Holl. 2¹/₂; pCt 55¹/₂; 3/4; 5 pCt. 103¹/₂; 3/4.
Te Paris waren den 15: 5 pCt. 109.70; 3 pCt. 81; Nap. renten 99.70; Sp. Ardoin 48; Differed 18¹/₂; Pass. 15¹/₂; Rom. L. 104
Te Antwerpen waren den 18: Belg. 101¹/₂; O. Metall. 103; Sp. Leaning 1834. 48¹/₂; Passive 16¹/₂; Differed 18¹/₂; Nap. renten 93; B. Tavolière 65¹/₂; Sicil 93¹/₂; Rom L. 102¹/₂; Id. te Antw. 99; Braz. 86¹/₂. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam, 1 pCt k. ziet.

BEURS te AMSTERDAM.

Woensdag den 17 Februarij.

Werk. schuld 2¹/₂ pCt. 55¹/₂; dito 5 pCt. 103¹/₂; Kans-Biljetten f 24¹/₂; Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 96; Dito 3¹/₂ pCt. 79¹/₂; Handelam. 132¹/₂; Ardoin 85 p. 43¹/₂; 3/4; Dito Onbep. st. 48¹/₂; 1/2; Uitgest. 18¹/₂; 19, 1/2; Passive 17, 16¹/₂; Deferred 23¹/₂; Cotumb. 26¹/₂.

Donderdag, den 18 Februarij.

Werk. schuld 2¹/₂ pCt. 55¹/₂; Dito 5 pCt. 103¹/₂; Kans-Biljetten f 24¹/₂; Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 95¹/₂; dito 3¹/₂ pCt. 79¹/₂; Handelam. 132. 131¹/₂; Ardoin 85 p. 48¹/₂; 3/4, 1/2; 1/2; dito Onbep. st. 48¹/₂; Uitgest. 18¹/₂; Passive 16¹/₂.

De hollandsche effecten schijnen zich van hunnen kwijnenden toestand niet te kunnen verheffen; dezelve zijn heden wederom, bij de onbeduidende handel, iets achteruitgegaan.

Op de spaansche fondsenmarkt heeft het lagere merk van Antwerpen ongunstig gewerkt; alle soorten derzelve zijn tot lagere prijzen dan gisteren verkrijgbaar. In Ardoin is eenige handel; in de overige gaat bijna niets om.